

ASOCIAȚIA NAȚIONALĂ A EVALUATORILOR AUTORIZAȚI DIN ROMÂNIA

HOTĂRÂRE

în vederea aplicării dispozițiilor Legii nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative

În temeiul art. 5 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 24/2011 privind unele măsuri în domeniul evaluării bunurilor, aprobată cu modificări prin Legea nr. 99/2013, cu modificările și completările ulterioare și al art. 59 alin. (1) din Legea nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare

Consiliului director al Asociației Naționale a Evaluatorilor Autorizați din România adoptă prezenta hotărâre:

Art. 1. – Se aprobă Instrucțiunile pentru evaluatorii autorizați referitoare la aplicarea prevederilor Legii nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare, prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2. – În conformitate cu prevederile art. 26 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 129/2019, în cadrul misiunilor de monitorizare a calității activității de evaluare desfășurate de Departamentul de Verificare și Monitorizare din cadrul ANEVAR, se va verifica și îndeplinirea obligațiilor decurgând din aplicarea Legii nr. 129/2019.

Art. 3. – Prezenta hotărâre se publică în Buletinul informativ al Asociației și pe pagina web a Asociației și va fi comunicată evaluatorilor autorizați.

Art. 4. – Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării pe pagina web.

Președintele Asociației Naționale a Evaluatorilor Autorizați din România

Radu Călin Timbuș

Data: 13 octombrie 2023

Nr. 58

Instrucțiunile pentru evaluatorii autorizați referitoare la aplicarea prevederilor Legii nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare

Art. 1. Dispoziții generale

În vederea aplicării prevederilor Legii nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare, se vor avea în vedere următoarele:

A. Încadrarea evaluatorilor autorizați în prevederile Legii nr. 129/2019

1. Evaluatorii autorizați sunt prevăzuți ca entități raportoare la art. 5 alin. (1) lit. e).

B. Obligațiile evaluatorilor autorizați:

I. Desemnarea responsabilului în aplicarea Legii nr. 129/2019

II. Evaluarea riscurilor activității desfășurate referitoare la expunerea la spălarea banilor și la finanțarea terorismului

III. Stabilirea de norme interne, mecanisme de control intern și proceduri de administrare a riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului

IV. **Raportarea către ONPCSB¹, precum și furnizarea de informații la solicitarea ONPCSB**

V. **Păstrarea documentelor**

VI. **Instruirea angajaților**

VII. **Aplicarea măsurilor de cunoaștere a clientelei**

VIII. **Interzicerea divulgării**

Art. 2. În cadrul activității profesionale, evaluatorii autorizați respectă prevederile **Legii nr. 129/2019**, ale **Ordinului nr. 37/2021** privind aprobarea Normelor de aplicare a prevederilor Legii nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, pentru entitățile raportoare supravegheate și controlate de ONPCSB, ale **Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 202/2008** privind punerea în aplicare a sancțiunilor internaționale, aprobată cu modificări prin Legea nr. 217/2009, cu modificările și completările ulterioare și ale **Hotărârii Guvernului nr. 603/2011** pentru aprobarea Normelor privind supravegherea de către Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor a modului de punere în aplicare a sancțiunilor internaționale, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 3. Persoana responsabilă

(1) Evaluatorii autorizați, prin reprezentantul legal, vor desemna o persoană cu responsabilități în aplicarea Legii nr. 129/2019, precizând natura și limitele responsabilităților (model orientativ anexa nr. 1).

(2) Nu au obligația desemnării persoanei responsabile evaluatorii autorizați care își desfășoară activitatea ca persoane fizice autorizate sau persoane fizice independente.

(3) Persoana responsabilă va avea în vedere cel puțin următoarele obiective:

a) cunoașterea prevederilor Legii nr. 129/2019, a normelor/instrucțiunilor de aplicare ale acesteia;

¹ Oficiul Național pentru Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor

- b) întocmirea și revizuirea de norme și proceduri de prevenire și combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului la nivelul societății, conform art. 8 din Normele aprobate prin Ordinul nr. 37/2021 al Președintelui ONPCSB (model orientativ anexa 2);
- c) identificarea clienților și a persoanelor în numele sau în interesul cărora aceștia acționează, înainte de a iniția orice relație de afaceri sau de a efectua tranzacții în numele clientului;
- d) identificarea operațiunilor suspecte de spălare a banilor și/sau finanțare a terorismului;
- e) realizarea unei analize la nivelul societății cu privire la operațiunile efectuate cu sume în numerar, în lei sau în valută; în măsura în care societatea nu încasează și nu face plăți în numerar a căror limită minimă reprezintă echivalentul în lei a 10.000 euro, nu i se aplică prevederile art. 7 alin. (1) din Legea nr. 129/2019;
- f) întocmirea, în forma și conținutul prevăzute de legislația în vigoare, precum și transmiterea către ONPCSB în termenele legale a rapoartelor de tranzacții, conform prevederilor legale.

(4) Persoana responsabilă are acces direct și în timp util la datele și informațiile relevante îndeplinirii obligațiilor prevăzute de Legea nr. 129/2019, deținute de evaluatorul autorizat în cadrul căruia este angajată.

(5) Evaluatorii autorizați, persoane juridice, au obligația de a crea mecanisme de protejare a persoanelor desemnate, inclusiv prin acordarea dreptului de a se adresa în nume propriu pentru a semnala autorităților statului încălcări de orice natură ale Legii nr. 129/2019 în cadrul evaluatorului autorizat, persoană juridică, caz în care identitatea le va fi protejată în mod corespunzător.

Art. 4. – Evaluatorii autorizați au obligația de a identifica și evalua riscurile referitoare la expunerea la SB/FT², atât la nivelul întregii activități pe care o desfășoară în calitate de evaluator autorizat, ținând cont de tipul serviciilor oferite, cât și la nivelul clienților pentru care prestează servicii.

(2) Evaluarea riscurilor de SB/FT se realizează, cel puțin prin: identificarea factorilor de risc, individualizarea situațiilor concrete de risc și cuantificarea gradului de risc.

(3) Evaluarea riscurilor de SB/FT, atât la nivelul întregii activități pe care o desfășoară în calitate de evaluator autorizat, cât și la nivelul clienților pentru care prestează servicii se realizează prin evaluarea globală a tuturor factorilor de risc identificați, luând în considerare cel puțin următorii factori de risc:

- Factori de risc privind clienții, exemplificare:

- riscul asociat afacerilor sau activităților profesionale ale clientului/beneficiarului real, ex: clientul/beneficiarul real desfășoară activități în domenii de risc crescut de corupție (cum ar fi, dar fără a se limita la, domeniul construcțiilor, comerț cu arme și muniții, domeniul farmaceutic, etc.), SB/FT (agenții imobiliare, monede și active virtuale, comerț cu metale prețioase etc)
- riscul asociat reputației clientului/beneficiarului real (ex: informațiile obținute din surse publice independente potrivit cărora clientul/beneficiarul real este cercetat/condamnat pentru săvârșirea de infracțiuni etc)
- riscul asociat comportamentului clientului/beneficiarului real (ex: ezitări/refuzul de a furniza informațiile solicitate)

- Factori de risc privind bunurile, serviciile, tranzacțiile sau canalele de distribuție

² Spălarea banilor și finanțarea terorismului

- Factori de risc privind țările sau zonele geografice
- Factori prevăzuți la art. 11 alin. (6) din Legea nr. 129/2019

(4) La individualizarea situațiilor concrete de risc aferente fiecărui factor identificat se vor avea în vedere, cel puțin, situațiile enumerate la art. 16 alin. (2) și art. 17 alin. (14) din Legea nr. 129/2019.

(5) Evaluarea de risc SB/FT aferentă fiecărui client se finalizează prin încadrarea acestuia într-o categorie de risc, respective „reduc”, „standard” sau „crescut”.

(6) Evaluările de risc se actualizează periodic, precum și ori de câte ori intervin modificări ale evaluărilor riscurilor de SB/FT la nivel național și sectorial, ale factorilor de risc prevăzuți de legislația națională și internațională în domeniul spălării banilor și finanțării terorismului.

Art. 5. - Stabilirea de politici și norme interne, mecanisme de control intern și proceduri de administrare a riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului

(1) Evaluatorii autorizați vor stabili politici și norme interne, mecanisme de control intern și proceduri de administrare a riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului, corespunzător naturii și volumului activității, care includ cel puțin următoarele elemente:

a. norme interne ce conțin cel puțin: măsuri aplicabile în materie de cunoaștere a clientelei; măsuri aplicabile în materie de raportare și furnizare promptă a datelor la solicitarea autorităților competente; măsuri de păstrare a evidențelor și a tuturor documentelor, conform cerințelor din Lege;

b. proceduri de administrare a riscurilor care conțin cel puțin măsuri de identificare, evaluare și gestionare a riscurilor, precum și criteriile, aspectele, scenariile și intervalele de timp în funcție de care se identifică tranzacțiile legate între ele;

c. proceduri care stabilesc mecanismele de control intern, de evaluare și gestionare a riscurilor, de comunicare și management de conformitate;

d. proceduri care stabilesc mecanisme ce cuprind măsuri aplicabile în materie de protecție a personalului propriu implicat în procesul de aplicare a acestor politici împotriva oricăror amenințări ori acțiuni ostile sau discriminatorii;

e. politici de instruire și evaluare periodică a angajaților;

f. măsuri aplicabile în materie de raportare și de furnizare promptă a datelor la solicitarea autorităților competente, în formatul și metodologia stabilite de acestea;

g. proceduri de raportare internă și de raportare către autoritățile competente.

(2) Normele și procedurile se înregistrează și se păstrează în evidențele proprii, în format letric sau în format electronic și se pun la dispoziția autorităților cu atribuții de control, la cererea acestora.

(3) Evaluatorii autorizați au obligația de a aproba și monitoriza aplicarea normelor, procedurilor, mecanismelor și politicilor prevăzute la alin. (1), la nivelul conducerii de rang superior și de a le revizui, cel puțin o dată pe an sau ori de câte ori se impune.

Art. 6. - Măsuri aplicabile în materie de cunoaștere a clientelei

(1) Evaluatorii autorizați au obligația verificării identității clientului și a beneficiarului real înainte de stabilirea unei relații contractuale.

(2) Există trei categorii de măsuri de cunoaștere a clientului:

1. măsuri standard
2. măsuri simplificate
3. măsuri suplimentare.

(3) Evaluatorii autorizați vor aplica măsurile de cunoaștere a clientelei corespunzătoare nivelului de risc rezultat din analiza efectuată pentru fiecare client.

(4) De regulă, se vor aplica măsurile standard, dar dacă rezultatul analizei riscului încadrează clientul în altă categorie, se vor aplica măsurile corespunzătoare acelei categorii,

respectiv măsuri simplificate sau suplimentare, astfel cum sunt acestea prevăzute la art. 16, respective 17 și 17¹ din Legea nr. 129/2019.

(5) Măsurile standard de cunoaștere a clienței vizează următoarele aspecte:

a) identificarea clientului și verificarea identității acestuia

b) identificarea beneficiarului real și adoptarea de măsuri rezonabile pentru a verifica identitatea acestuia,

c) evaluarea privind scopul și natura relației de afaceri

d) realizarea monitorizării continue a relației de afaceri

e) identificarea persoanelor sau entităților desemnate în sensul OUG nr. 202/2008 ori a operațiunilor derulate cu acestea, care implică bunuri în sensul aceluiași act normativ, avându-se în vedere și prevederile art. 6 din Normele aprobate prin HG nr. 603/2011.

(6) Identificarea clienților și a beneficiarilor reali cuprinde cel puțin:

a) în cazul persoanelor fizice - toate datele de stare civilă prevăzute în documentele de identitate prevăzute de lege;

b) în cazul persoanelor juridice - datele cuprinse în actele constitutive sau certificatul de înmatriculare și datele reprezentantului legal al persoanei juridice care încheie contractul;

(c) În cazul persoanelor juridice străine va fi solicitată și o traducere în limba română a documentelor prevăzute la lit. a), legalizată în condițiile legii.

(7) În cazul în care un client persoană juridică este reprezentat de un împuternicit, se vor reține datele de identificare menționate mai sus, inclusiv împuternicirea/documentul acestuia emise de reprezentantul legal al entității reglementate în numele căreia acționează;

(8) În cazul în care un client este parte a unui contract fiduciar sau a altor construcții juridice similare, se vor reține de la acesta copii ale declarațiilor de înregistrare a contractelor de fiducie depuse la organele fiscale unde sunt înregistrate.

(9) Evaluatorii autorizați trebuie să dispună de sisteme adecvate de gestionare a riscurilor, inclusiv de proceduri bazate pe evaluarea riscurilor, pentru a stabili dacă un client sau un beneficiar real al unui client este o persoană expusă public (PEP). În aplicarea acestei obligații, evaluatorii autorizați consultă și lista funcțiilor publice importante întocmită de Agenția Națională de Integritate, disponibilă pe website-ul acestei instituții.

(10) Evaluatorii autorizați vor manifesta precauție în cazul următoarelor situații, care nu sunt limitative:

- comportament suspect al clientului: grabă excesivă, exercitarea de presiuni pentru întocmirea rapoartelor de evaluare fără documente suficiente, nemulțumire nejustificată, exercitarea de presiuni pentru obținerea unei anumite valori și/sau opinii, nedefinirea scopului concret al evaluării

- persoanele (PEP) care sunt implicate în operațiunile juridice care au legătură cu evaluarea

- istoric bogat (un număr atipic de mare) al tranzacționării bunului supus evaluării într-o perioadă scurtă de timp

- tranzacții anterioare (vânzări, închirieri) în total dezacord cu piața, fără o justificare specifică

- existența unor drepturi litigioase în legătură cu activul supus evaluării

- antecedente penale ale persoanelor implicate.

Art. 7. - Raportarea către ONPCSB

(1) În desfășurarea activității, evaluatorii autorizați iau toate măsurile legale în vederea identificării tranzacțiilor suspecte, indiferent de riscul aferent clientului, de sumele implicate și de modalitatea de realizare a acestora.

(2) Tranzacțiile suspecte se identifică în condițiile art. 6 din Legea nr. 129/2019, analizând toate circumstanțele, tranzacțiile și informațiile despre client în cadrul procesului de

cunoaștere a clientelei, utilizând exemplele de indicatori de anomalie (prevăzuți în procedurile interne).

(3) De îndată ce un angajat al evaluatorilor autorizați are suspiciuni că o operațiune ce urmează să fie efectuată are ca scop spălarea banilor sau finanțarea terorismului, va informa persoana responsabilă care va sesiza imediat ONPCSB.

(4) Evaluatorii autorizați au obligația de a raporta către ONPCSB tranzacțiile cu sume în numerar, în lei sau în valută, a căror limită minimă reprezintă echivalentul în lei a 10.000 euro, inclusiv operațiunile care au legătură între ele.

(5) Evaluatorii autorizați sunt obligați să transmită un raport pentru tranzacții suspecte exclusiv ONPCSB dacă cunosc, suspectează sau au motive rezonabile să suspecteze că:

a) bunurile provin din săvârșirea de infracțiuni sau au legătură cu finanțarea terorismului; sau
b) informațiile pe care evaluatorul autorizat le deține pot folosi pentru impunerea prevederilor Legii nr. 129/2019.

(6) Suplimentar situațiilor prevăzute la alin. (4), evaluatorii autorizați transmit un raport pentru tranzacții suspecte ONPCSB atunci când circumstanțele faptice obiective aferente unei relații de afaceri sau tranzacții ocazionale corespund în tot sau în parte indicatorilor sau tipologiilor de tranzacții suspecte prezentate public de ONPCSB.

(7) Evaluatorii autorizați consideră ca suspectă orice tranzacție ce urmează a fi efectuată în situația în care ONPCSB solicită acest lucru și transmit un raport în condițiile prevăzute de art. 8 alin. (1) din Legea nr. 129/2019.

(8) În cadrul aplicării măsurilor de identificare a beneficiarilor reali ai clienților, după consultarea registrelor centrale ale beneficiarilor reali, evaluatorii autorizați informează autoritățile care gestionează aceste registre cu privire la orice neconcordanță între informațiile disponibile în registrele centrale privind beneficiarii reali și informațiile privind beneficiarii reali pe care le dețin.

(9) În situația în care evaluatorii autorizați suspectează sau au motive rezonabile să suspecteze că anumite tranzacții, operațiuni sau activități ar putea avea ca obiect bunuri ce provin din săvârșirea de infracțiuni sau au legătură cu finanțarea terorismului și implică persoane cu privire la care există o neconcordanță conform alin. (6), transmit un raport pentru tranzacții suspecte exclusive ONPCSB.

(10) Atunci când evaluatorii autorizați nu sunt în măsură să aplice măsuri de cunoaștere a clientelei, aceștia nu trebuie să inițieze ori să continue relația de afaceri sau să efectueze tranzacția ocazională și trebuie să întocmească un raport de tranzacție suspectă în legătură cu clientul respectiv ori de câte ori există motive de suspiciune, raport care va fi transmis ONPCSB.

Art. 8. - Păstrarea documentelor

(1) Evaluatorii autorizați sunt obligați să păstreze, conform prevederilor Legii nr. 129/2019, următoarele:

- a) documente referitoare la desemnarea persoanei responsabile;
- b) normele și procedurile interne de administrare a riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului;
- c) documente referitoare la cunoașterea clientelei (toate înregistrările obținute prin aplicarea măsurilor de cunoaștere a clientelei, cum ar fi copii ale documentelor de identificare - cărți de identitate, pașapoarte, premise de ședere);
- d) documente justificative și evidențe ale tranzacțiilor (fișe de cont sau corespondență comercială) inclusive rezultatele monitorizărilor și analizelor efectuate în legătură cu clientul);
- e) raportările către ONPCSB și orice corespondență cu acesta;
- f) documentele prin care este îndeplinită obligația de instruire a angajaților;
- g) orice alte documente rezultate din activitatea de prevenire și combatere a spălării banilor.

(2) Termenul general de păstrare este de 5 ani de la data încetării relației de afaceri sau de la data efectuării tranzacției ocazionale, urmând a se avea în vedere prevederile exprese ale Legii nr. 129/2019, inclusiv prelungirea acestui termen în condițiile art. 21 alin. (3) din Legea nr. 129/2019.

(3) Documentele prevăzute la alin. (1) se pun la dispoziția autorităților cu atribuții de control, la cererea acestora.

Art. 9. - Obligații de a comunica ONPCSB date și informații

(1) Evaluatorii autorizați sunt obligați să comunice direct ONPCSB datele și informațiile solicitate necesare îndeplinirii atribuțiilor acestuia, în conformitate cu prevederile art. 33 din Legea nr. 129/2019.

(2) Evaluatorii autorizați au obligația de a pune la dispoziția reprezentanților împuterniciți anume desemnați ai ONPCSB, în vederea realizării atribuțiilor specifice, datele și informațiile solicitate de către aceștia, în format letric sau electronic adecvat, inclusiv în fotocopie.

(3) Evaluatorii autorizați sunt obligați să se asigure că rezultatele controalelor realizate de ONPCSB, inclusiv, după caz, deficiențele identificate și recomandările pentru diminuarea acestora, sunt analizate la nivelul organului de conducere și sunt implementate corespunzător, cu respectarea termenelor indicate în actul de control sau a altor documente emise în acest sens.

Art. 10. - Instruirea entităților raportoare

(1) Evaluatorii autorizați comunică angajaților politicile, mecanismele și procedurile de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului, în măsura în care cunoașterea acestora este necesară pentru îndeplinirea responsabilităților în aplicarea Legii nr. 129/2019.

(2) Evaluatorii autorizați au obligația de a asigura periodic, cel puțin o dată pe an, instruirea corespunzătoare a angajaților cu privire la dispozițiile Legii nr. 129/2019, precum și evaluarea cunoștințelor acestora.

(3) În funcție de riscurile la care sunt expuși, dimensiunea și natura activității, evaluatorii autorizați includ, în procesul de instruire a angajaților, participarea la programe speciale de formare permanentă având ca scop recunoașterea de către angajați a operațiunilor care pot avea legătură cu spălarea banilor sau cu finanțarea terorismului.

(4) Evaluatorii autorizați testează periodic, cel puțin o dată pe an, cunoștințele tuturor persoanelor cu roluri și responsabilități în aplicarea măsurilor de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului.

Art. 11. - Prezentele Instrucțiuni se completează cu prevederile Legii nr. 129/2019, cu Normele de aplicare a prevederilor Legii nr. 129/2019 și cu orice alte documente elaborate de ONPCSB.

**Anexa nr. 1 la Instrucțiunile pentru evaluatorii autorizați
referitoare la aplicarea prevederilor Legii nr. 129/2019**

Societatea

DECIZIE

Societatea, reprezentată de, CNP, în conformitate cu prevederile art. 23 din Legea nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare, desemnează pe, posesor al CI seria nr., eliberată la data de de, CNP, în calitate de persoană cu responsabilități în aplicarea actului normativ menționat mai sus.

Persoana responsabilă va avea în vedere cel puțin următoarele obiective:

- a) cunoașterea prevederilor Legii nr. 129/2019, a normelor/instrucțiunilor de aplicare ale acesteia;
- b) întocmirea și revizuirea de norme și proceduri de prevenire și combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului la nivelul societății, conform art. 8 din Normele aprobate prin Ordinul nr. 37/2021 al Președintelui ONPCSB;
- c) identificarea clienților și a persoanelor în numele sau în interesul cărora aceștia acționează, înainte de a iniția orice relație de afaceri sau de a efectua tranzacții în numele clientului;
- d) identificarea operațiunilor suspecte de spălare a banilor și/sau finanțare a terorismului;
- e) realizarea unei analize la nivelul societății cu privire la operațiunile efectuate cu sume în numerar, în lei sau în valută; în măsura în care societatea nu încasează și nu face plăți în numerar a căror limită minimă reprezintă echivalentul în lei a 10.000 euro, nu i se aplică prevederile art. 7 alin. (1) din Legea nr. 129/2019;
- f) întocmirea, în forma și conținutul prevăzute de legislația în vigoare, precum și transmiterea către ONPCSB în termenele legale a rapoartelor de tranzacții, conform prevederilor legale.

Persoana responsabilă are acces direct și în timp util la datele și informațiile necesare îndeplinirii obligațiilor prevăzute de Legea nr. 129/2019, deținute de evaluatorul autorizat în cadrul căruia este angajată.

DIRECTOR GENERAL

.....

**Anexa nr. 2 la Instrucțiunile pentru evaluatorii autorizați
referitoare la aplicarea prevederilor Legii nr. 129/2019**

Societatea

**Norme și proceduri interne
la nivelul Societății pentru aplicarea prevederilor Legii nr. 129/2019 pentru prevenirea și
combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea
unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare**

I. Măsuri aplicabile în materie de cunoaștere a clientelei

Art. 1. (1) În cadrul acestui proces se va proceda la:

- a) verificarea identității clientului, a beneficiarului real și a reprezentantului / mandatarului de fapt
- b) înțelegerea afacerilor clientului.

(2) Cele două acțiuni prevăzute la alin. (1) se vor derula înainte de a accepta un nou client și, în orice caz, nu mai târziu de stabilirea unei relații de afaceri/efectuarea unei tranzacții ocazionale.

(3) Se va avea în vedere ca măsurile de cunoaștere a clientelei să se aplice la anumite intervale, pe întreaga durată a unei relații de afaceri, în cazul schimbărilor de la nivelul clientului, inclusiv, dacă este cazul, al oricărui beneficiar real, sau a activității clientului și, dacă este cazul, să parcurgă din nou procedurile MDC. De regulă, aplicarea acestor măsuri ar trebui realizată o dată pe an, pentru clienții existenți sau pentru foștii clienți care redevin activi prin contractarea unor angajamente separate sau suplimentare.

Art. 2. - Există trei categorii de măsuri de cunoaștere a clientului:

1. **măsuri standard** – regula generală;
2. **măsuri simplificate** – în situațiile în care clientul /potențialul client prezintă un risc limitat de legături cu activități de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului;
3. **măsuri suplimentare** – în toate situațiile în care, fie prin natura angajamentului, fie din motive care au legătură cu clientul, există un risc mai mare privind activitățile de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului asociat clientului / potențialului client.

Art. 3. – La evaluarea riscului de spălare a banilor și finanțare a terorismului, se vor avea în vedere:

- a) scopul inițierii unei relații sau efectuării unei tranzacții ocazionale;
- b) nivelul activelor care urmează a fi tranzacționate de un client sau dimensiunea tranzacțiilor deja efectuate;
- c) regularitatea sau durata relației de afaceri;
- d) instrucțiunile ANEVAR;
- e) situațiile enumerate la art. 16 alin.(2) și art. 17 alin. (14) din Legea nr. 129/2019.

Art. 4. – (1) Măsurile standard presupun identificarea clientului și verificarea identității acestuia pe baza documentelor, datelor sau informațiilor obținute dintr-o sursă credibilă și independentă.

- a) în cazul persoanelor fizice - se vor reține datele de identificare prevăzute în cărțile/buletinele de identitate, pașapoarte sau permise de ședere;
- b) în cazul persoanelor juridice - se vor reține datele de identificare cuprinse în:

1. actele de constituire a entităților reglementate, certificatele de înregistrare sau extrase ale acestora;

2. documente din care să rezulte identitatea beneficiarului real, respectiv persoana fizică ce deține sau controlează în cele din urmă clientul și/sau persoana fizică în numele căreia se realizează o tranzacție, o operațiune sau o activitate;

3. certificate de atestare fiscală și, după caz, certificate de rezidență fiscală emise de autoritățile fiscale naționale/internaționale;

a) datele și informațiile prevăzute în reglementările sectoriale aplicabile.

b) Se va verifica dacă clienții/furnizorii:

- sunt nominalizati în actele normative care reglementează contribuabilii inactivi;
- depun declarații și raportări semestriale și/sau anuale (www.mfinante.ro);
- au datorii la bugetul de stat sau la bugetul asigurărilor sociale (www.mfinante.ro).

(2) În cazul în care un client persoană juridică este reprezentat de un împuternicit, se vor reține datele de identificare menționate mai sus, inclusiv împuternicirea/documentul acestuia emise de reprezentantul legal al entității reglementate în numele căreia acționează.

(3) În cazul persoanelor juridice străine se verifică datele menționate în documente din care să rezulte identitatea firmei, sediul, tipul de societate, locul înmatriculării, împuternicirea specială a celui care o reprezintă în tranzacție, precum și o traducere în limba română a documentelor legalizată în condițiile legii.

(4) În cazul în care un client este parte a unui contract fiduciar sau a altor construcții juridice similare, se vor reține de la acesta copii ale declarațiilor de înregistrare a contractelor de fiducie depuse la organele fiscale unde sunt înregistrate.

(5) În cazul în care clientul sau beneficiarul real reprezintă persoane expuse public (PEP) sau supuse sancțiunilor, se aplică măsurile suplimentare de cunoaștere a clientelei.

(6) Evaluatorii autorizați pot decide, în baza evaluării proprii a riscului, să aplice o categorie de măsuri mai stricte decât cele simplificate.

(7) Informațiile obținute se păstrează cu respectarea reglementărilor legale privind protecția datelor cu caracter personal (în mod special Regulamentul UE 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului UE din 27 aprilie privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE – Regulamentul general privind protecția datelor).

Art. 5. – (1) Măsurile simplificate se aplică clienților încadrați în categoria cu risc scăzut în urma evaluării factorilor de risc privind clienții, prin evaluarea globală a tuturor factorilor de risc identificați potrivit art. 11 alin. (6) din Legea nr. 129/2019 și luând în calcul cel puțin factorii de risc prevăzuți la art. 16 alin. (1) din același act normativ.

Art. 6. – (1) În acele situații care prin natura lor pot prezenta un risc ridicat privind activitățile de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului, se vor aplica măsurile suplimentare de cunoaștere a clientelei.

(2) Situații care impun aplicarea măsurilor suplimentare:

- a) relațiile contractuale ocazionale cu persoane din țările care nu aplică sau aplică insuficient standardele internaționale privind prevenirea și combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului sau din state cunoscute ca state necooperante. O listă a acestor state este disponibilă pe site-ul ONPCSB (<http://www.onpcsb.ro/>);
- b) relațiile contractuale cu o persoană expusă public sau cu un client al cărui beneficiar real este o persoană expusă public, pe durata cât o astfel de persoană are acest statut și alte 12 luni ulterior.
- c) pentru angajamentele care presupun persoane sau entități stabilite într-un stat terț identificat de către Comisia Europeană ca stat terț cu risc ridicat;
- d) în alte situații identificate ca atare potrivit prevederilor și instrucțiunilor legale sectoriale emise de către autoritățile competente în domeniul serviciilor profesionale / tipuri de angajamente;

- e) în situația unor tranzacții complexe
- f) în cazul unor tranzacții care presupun valori neobișnuit de mari
- g) când tranzacțiile nu se încadrează în tiparul obișnuit;
- h) atunci când tranzacțiile nu au un scop economic, comercial sau legal evident.

Art. 7. – (1) În sensul Legii nr. 129/2019, persoanele expuse public (PEP) sunt persoanele fizice care exercită sau au exercitat funcții publice importante, sunt:

- a) șefi de stat, șefi de guvern, miniștri și miniștri adjuncți sau secretari de stat;
- b) membrii Parlamentului sau ai altor organisme legislative centrale similare;
- c) membri ai organelor de conducere ale partidelor politice;
- d) membrii curților supreme, ai curților constituționale sau ai altor instanțe judecătorești de nivel înalt, ale căror hotărâri nu mai pot fi atacate decât prin căi extraordinare de atac;
- e) membrii organelor de conducere din cadrul curților de conturi sau membrii organelor de conducere din cadrul consiliilor băncilor centrale;
- f) ambasadori, însărcinați cu afaceri și ofițeri superiori în forțele armate;
- g) membrii consiliilor de administrație sau consiliilor de supraveghere, precum și persoanele care dețin funcții de conducere în cadrul regiilor autonome, al societăților cu capital majoritar de stat și al companiilor naționale;
- h) directori, directori adjuncți și membri ai consiliului director al unei organizații internaționale.

(2) Sunt considerați membri ai familiei persoanei expuse public următoarele persoane:

- a) soțul persoanei expuse public sau concubinul acesteia/persoana cu care aceasta se află în relații asemănătoare aceluia dintre soți;
- b) copiii și soții ori concubinii acestora, persoanele cu care copiii se află în relații asemănătoare aceluia dintre soți;
- c) părinții.

(3) Persoanele cunoscute ca asociați apropiați ai persoanelor expuse public sunt:

- a) persoanele fizice cunoscute ca fiind beneficiarii reali ai unei persoane juridice, ai unei entități fără personalitate juridică ori ai unei construcții juridice similare acestora împreună cu oricare dintre persoanele expuse public sau ca având orice altă relație de afaceri strânsă cu o astfel de persoană;
- b) persoanele fizice care sunt singurii beneficiarii reali ai unei persoane juridice, ai unei entități fără personalitate juridică ori ai unei construcții juridice similare acestora, cunoscute ca fiind înființate în beneficiul de facto al uneia dintre persoanele expuse public.

(4) Se va avea în vedere consultarea următoarelor link-uri pentru a fi la zi cu informațiile referitoare la sancțiuni economice sau financiare:

<http://ceeconnect.pwcinternal.com/CEE/Firm/RiskandCompliance/Sanctions.aspx>

<http://www.onpcsb.ro/sancțiuni-internationale-onpcsb/sancțiuni-internationale>

<http://webgate.ec.europa.eu/europeaid/fsd/fsd/public/files/pdfFullSanctionsList/content?token-dG9rZW4tMjAxNw>

II. Măsuri aplicabile în materie de raportare și furnizare promptă a datelor la solicitarea autorităților competente

Proceduri de administrare a riscurilor care conțin cel puțin măsuri de identificare, evaluare și gestionare a riscurilor, precum și criteriile, aspectele, scenariile și intervalele de timp în funcție de care se identifică tranzacțiile legate între ele Proceduri care stabilesc mecanismele de control intern, de comunicare și management de conformitate

Art. 8. – Următoarele două tipuri de rapoarte se transmit către ONPCSB:

- A) Raportul pentru tranzacții monitorizate care nu prezintă indicatori de suspiciune
- B) Raportul pentru tranzacții suspecte

Art. 9. – (1) Se transmite către ONPCSB un raport pentru tranzacții monitorizate dacă sunt implicate în tranzacții cu sume în numerar în valoare de minim 10.000 EUR (echivalent în RON). În astfel de situații se aplică următoarele:

- în situația în care această operațiune este derulată prin intermediul unei instituții de credit / financiare, obligația de raportare revine exclusiv acesteia;
- obligația de raportare devine efectivă în situația în care tranzacția implică o singură operațiune în valoare de cel puțin 10.000 EUR sau mai multe operațiuni cu o valoare mai mică, dar care prezintă o legătură și care împreună se ridică la cel puțin 10.000 EUR.

(2) Dacă în decursul a șase luni se efectuează o serie de plăți în numerar între aceleași părți (inclusiv același beneficiar real) aferente aceleași misiuni, atunci toate aceste operațiuni sunt considerate conectate, iar valorile acestora vor fi adunate în scopul verificării conformității cu obligațiile de raportare prevăzute în Legea nr. 129/2019. În același scop, operațiunile aferente unor misiuni diferite, care au un obiect asemănător sau înrudit efectuate potrivit unui contract cu aceeași firmă / entitate pe durata a șase luni sunt considerate operațiuni care prezintă o legătură.

Art. 10. – (1) Se transmite către ONPCSB un raport pentru tranzacții suspecte în situațiile în care cunosc, suspectează sau au motive rezonabile să suspecteze că:

- a) bunurile care fac obiectul evaluării provin din săvârșirea de infracțiuni sau au legătură cu finanțarea terorismului;
- b) informațiile deținute despre client/tranzacțiile acestuia sunt de natură să atragă aplicarea prevederilor Legii nr. 129/2019;
- c) existența unor elemente care sunt de natură să ridice suspiciuni referitoare la scopul evaluării sau natura bunului supus evaluării;
- d) relația de afaceri sau tranzacția ocazională presupune o persoană ale cărei date de identificare au fost comunicate precis și explicit de către ONPCSB în contextul aplicării Legii nr. 129/2019;
- e) se constată faptul s-a efectuat deja o tranzacție sau o serie de tranzacții aferente activității clientului, acestea sugerând suspiciuni privind activități de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului.

(2) Cunoașterea presupune deținerea unor informații, probe etc. concrete despre spălarea banilor sau finanțarea terorismului.

(3) Suspiciunea nu presupune probe sau cunoașterea unui fapt, însă reprezintă mai mult decât speculația sau scepticismul comercial uzual. Suspiciunea are caracter personal și subiectiv, dar se întemeiază de regulă pe un fundament obiectiv și presupune un element material într-o tranzacție sau o informație care trezește indicii către un fapt ilicit. Suspiciunea nu presupune cunoașterea naturii exacte a cazului suspectat, siguranța că s-a produs un fapt ilicit. Existența unor factori de risc care depășesc nivelul normal, cum a fi

faptul că o afacere se bazează pe tranzacții în numerar sau este localizată într-o jurisdicție unde există un risc ridicat de spălare a banilor nu reprezintă în sine motive de a suspecta spălarea banilor, dar, aceste elemente în combinație cu alți factori pot provoca suspiciuni.

Art. 11. – (1) În situația în care, în timpul oricărei activități de serviciu, orice angajat are cunoștință sau are vreo suspiciune despre producerea oricăreia dintre situațiile descrise la art. 8-9, persoana în cauză are obligația să raporteze persoanei responsabile în aplicarea Legii nr. 129/2019.

(2) Raportarea inițială se face pe cale orală. Ulterior discuției cu persoana responsabilă, acesta primește în scurt timp un raport succint (este suficient un email, care trebuie să fie semnalat ca fiind confidențial).

(3) În funcție de cât de întemeiată este suspiciunea și de cât de credibile sunt informațiile incluse în raport, persoana responsabilă analizează dacă sunt motive întemeiate pentru a concluziona că fapta îndeplinește condițiile care justifică transmiterea unui Raport pentru tranzacții suspecte către ONPCSB. Persoana responsabilă este cea care va lua decizia finală, și anume dacă informația raportată este suficientă pentru a atinge nivelul de elemente suspecte care justifică transmiterea unui raport pentru tranzacții suspecte către ONPCSB.

Art. 12. – (1) Persoana responsabilă transmite un Raport pentru tranzacții suspecte – acolo unde este cazul – anterior efectuării oricărei tranzacții a unui client față de care există suspiciunea care dă naștere unui raport.

(2) Persoana desemnată are obligația de a transmite un raport ONPCSB în situația în care constată că a fost atins plafonul de 10.000 euro sau echivalent în lei, inclusiv operațiunile care au legătură între ele, în termen de trei zile de la efectuarea tranzacției.

(3) În situația în care există suficiente informații credibile despre faptul că suspiciunea se bazează pe motive întemeiate care justifică transmiterea unui Raport pentru tranzacții suspecte, persoana responsabilă are obligația de a transmite fără întârziere un astfel de raport către ONPCSB, anterior efectuării oricărei tranzacții a unui client față de care există suspiciunea care dă naștere raportului.

(4) Obligația de raportare se consideră îndeplinită în momentul transmiterii raportului. Raportul este transmis exclusiv electronic, astfel cum se prevede în metodologia care urmează să fie pusă la dispoziție de către ONPCSB. ONPCSB confirmă electronic primirea raportului, prin alocarea unui număr de înregistrare. În situația în care ONPCSB indică faptul că raportul conține erori / deficiențe, acestea vor trebui remediate în termen de 2 zile lucrătoare. Se consideră că raportul este înregistrat de către ONPCSB în momentul transmiterii versiunii corecte a acestuia.

Art. 13. – (1) Potrivit Legii nr. 129/2019, odată ce este transmis un Raport pentru tranzacții suspecte, tranzacția aferentă este automat amânată timp de 24 de ore, perioadă în care ONPCSB poate informa în scris despre faptul că tranzacția este suspendată. Dacă cele 24 de ore se încheie într-o zi nelucrătoare, perioada se prelungește automat până la aceeași oră a următoarei zile lucrătoare. În timpul perioadei de amânare / suspendare, este interzisă efectuarea tranzacției.

(2) Prin excepție, se va efectua o tranzacție aferentă tranzacției suspecte, fără să se transmită în avans un Raport pentru tranzacții suspecte, dacă este imposibil să se abțină de la efectuarea tranzacției sau dacă, prin neefectuarea tranzacției, sunt împiedicate eforturile de a urmări beneficiarii tranzacției suspecte. Oricum, într-o situație de acest tip, persoana responsabilă păstrează obligația de a transmite fără întârziere un Raport pentru tranzacții suspecte, în maxim 24 de ore, astfel cum prevede procedura generală. Indiferent de situație, acest proces excepțional nu poate fi utilizat dacă obligația de raportare a tranzacției se bazează pe următorul motiv: relația de afaceri sau tranzacția ocazională presupune o persoană a cărei identitate a fost semnalată în mod explicit și precis de către ONPCSB, în contextul aplicării Legii nr. 129/2019.

III. Măsurile de păstrare a evidențelor și a tuturor documentelor, conform cerințelor din Lege

Art. 14.- (1) Toate documentele emise de societate în legătură cu aplicarea Legii nr. 129/2019 se vor păstra și pune la dispoziția organelor de control, și anume:

- a) documente referitoare la desemnarea persoanei responsabile;
- b) normele și procedurile interne de administrare a riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului;
- c) documente referitoare la cunoașterea clienței;
- d) raportările către ONPCSB și orice corespondență cu acesta;
- e) documentele prin care este îndeplinită obligația de instruire a angajaților;
- f) orice alte documente rezultate din activitatea de prevenire și combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului.

(2) Termenul general de păstrare este de 5 ani, urmând a se avea în vedere prevederile exprese ale Legii nr. 129/2019, inclusiv prelungirea acestui termen în condițiile art. 21 alin. (3) din Legea nr. 129/2019.

(3) Rapoartele către ONPCSB, documentele care arată îndeplinirea unor măsuri specifice, prevăzute în Legea nr. 129/2019 nu trebuie sub nicio formă păstrate în dosarele aferente clientului/tranzacțiilor. Aceste date au un caracter sensibil, iar păstrarea acestora în dosarele aferente clientului generează riscul de dezvăluire accidentală, crește probabilitatea de a fi dezvăluite în cadrul unui litigiu privind contractul comercial și sporește riscul de a încălca prevederile privind avertizarea clientului.

(4) Documentele prevăzute la alin. (1) se pun la dispoziția autorităților cu atribuții de control, la cererea acestora.

IV. Protecția personalului propriu implicat în procesul de aplicare a acestor politici împotriva oricăror amenințări ori acțiuni ostile sau discriminatorii

Art. 15.- Persoana responsabilă își va îndeplini sarcinile în conformitate cu Legea nr. 129/2019, precum și cu alte norme legale aplicabile în domeniul spălării banilor și a finanțării terorismului și nu va fi supusă niciunei repercusiuni disciplinare în situațiile în care, de bună credință și fără intenție, a acționat într-un anumit mod în scopul respectării Legii nr. 129/2019 sau a legislației conexe.

Art. 16.- Identitatea persoanei responsabile este protejată, iar societatea va lua măsurile adecvate pentru a nu disemina faptul că persoana responsabilă a transmis o astfel de notificare – astfel încât aceasta să nu fie supusă niciunei forme de presiune din partea celorlalți angajați sau a altor consecințe ilegale – cu excepția conducerii entității, care trebuie să fie informată.

V. Politici de instruire și evaluare periodică a angajaților

Art. 17.- Societatea organizează regulat cursuri de formare sau de actualizare a cunoștințelor în domeniul spălării banilor și a finanțării terorismului, cel puțin o dată pe an (sau ori de câte ori se consideră necesar), precum și evaluarea cunoștințelor acestora.